

Svetska duhovna baština

METAPARADIGMA

Algoritam protoznanja

Dušan Panajotović

SFEROID

Sadržaj:

I. INDOEVROPSKA DUHOVNOST

Indoevropska civilizacija 13

1. Mudrost Orijenta

Vedsko nasleđe

Vedski spisi i mudraci 24

Advaitsko učenje 39

Budizam

Tekovine ranog budizma 62

Tipitaka 70

Satipatthana sutta 79

Staze budizma 92

Teravada budizam 94

Aspekti prakse 96

Moderni učitelji 104

Mahajana budizam 111

Tibet – Kina – Japan 114

2. Zapadni meandri

Stari Egipat 124

Grčka filozofija 129

Teorijska filozofija 140

Neoplatonizam 152

Avramovske religije 160

Judaizam 161

Hrišćanstvo

Isus Hrist i rano hrišćanstvo 165

Zapadno hrišćanstvo 176

Pravoslavno hrišćanstvo 182

Sveta Gora 186

Isihazam – Unutarnje hrišćanstvo 192

Islam 225

Islamska skolastika i sufizam 230

II. SINERGIJA PROTOZNAJJA

Algoritam protoznanja 241

1. Ezoterično znanje

Teozofska sinteza 244

Tajna doktrina 246

Kosmogeneza 249

Antropogeneza 269

Evolucija čovečanstva

Korenske Rase, genofond čovečanstva 302

Civilizacijska sukcesija 312

Ezoterične paralele

Planovi postojanja 318

Staza monaštva 339

Holistička paradigma

Kosmička evolucija 344

Apsolutna, kosmička i logoidna svest 345

Kosmička manifestacija 353

Kosmička holografaska sinergija 362

Evolucija čoveka

Mesto čoveka u kosmičkoj evoluciji 365

Individualnost – ličnost – um 372

2. Svetovno znanje

Moderna filozofija

Novovekovna filozofija prirode 386

Moderna nauka

Kosmologija 394

Teorije svesti 415

Integralna teorija 430

Хуманистички аспект 435

Literatura 450

Kratak osvrt na knjigu

Knjiga zadivljuje širinom i dubinom prikaza svetske duhovne baštine, kao i trudom koji stoji iza toga. Pre 150 godina ovakav poduhvat bio bi nemoguć, jer prevođenje svetih spisa Istoka na Zapadu datira tek s početka 19. veka.

Drevni tekstovi sada su dostupni svima ali to ostaje mrtvo slovo na papiru. U hrišćanskoj tradiciji, od običnih ljudi se zahtevalo jedino da veruju u Isusa Hrista jer će ih on spasti, da idu redovno u crkvu i poštuju običaje, dok je živo iskustveno znanje bilo moguće samo monasima u manastirima.

Obični ljudi veruju sveštenicima na reč da je Istina sve što je zabeleženo u Bibliji i kanonizovano kroz svete sabore, kao dogma o kojoj nema diskusije.

Na Istoku, u Indiji i budističkim zemljama, nema pojma greha ni pada, već čoveka odlikuje život u neznanju: nepoznavanje vlastite suštinske prirode. Istine iz svetih vedskih knjiga hindu vernik potvrđuje svojim iskustvom; nema dogme ni jeresi, jer svako ima lični doživljaj Boga i krajnje stvarnosti.

To mu omogućuju gurui, koji su već ovladali najvišim stanjima svesti kroz rigoroznu duhovnu praksu. Bitna razlika u odnosu na Zapad je da ne postoji istorija u našem smislu (vreme je ciklično), kao ni pojam tragedije; pošto je sve Maja (iluzija); stoga ništa nije suštinski stvarno, pa tako ni tragično.

Od 19. veka zvanična religija počinje da gubi bitku sa naučnim otkrićima i razvojem tehnologije, što omogućuje procvat alternativnih duhovnih ideja, pojavu harizmatiskih učitelja i uključivanje sve više ljudi u duhovne tokove.

Uz svete spise sa Istoka, na Zapadu su se spontano pojavile ličnosti koje su imale uvid u više nivoe stvarnosti, kao i kompetentnost uvođenja u izmenjena stanja svesti. Među najpoznatijim modernim učiteljima su: Ramana Maharši, Ramakrišna, Jogananda, J. P. Blavacka, Georgije Gurđijev i Rudolf Štajner.

Sa internetom, na engleskom jeziku pojedincu je sada dostupna celokupna svetska duhovna baština, a brojni drevni spisi prevedeni su i na srpski jezik.

Pojava ove dragocene i informativne knjige Dušana Panajotovića pokazuje da i kod nas postoji duhovna glad za tekstovima drugih religioznih tradicija, sem pravoslavnog hrišćanstva, koje nam se nudi uglavnom u institucionalno-dogmatskom obliku, a koje na tom nivou ne može zadovoljiti tu glad.

Mesto u knjizi dobio je i prikaz pravoslavnog monaštva, prakse molitvenog tihovanja - samog srca hrišćanstva, koje praktikuju monasi na Svetoj Gori.

Ezoterijsko hrišćanstvo prikazano je kroz učenje velikog mistika 20. veka - Daskalosa, čija je osnovna aktivnost u ovoj inkarnaciji bilo isceljenje tela za bolesne, i isceljenje duše za učenike, u svetovnom i u unutrašnjem krugu.

Moderno teozofsko učenje uključeno je kroz sažet prikaz „Tajne doktrine“, a drugi krug sinteze čini holistička paradigma Draga Bjelice. Vredo pažnje je pregnuće da se u širi domen „metaparadigme“ integriše savremena nauka.

Ma koliko da se priređivač knjige trudio da iscrpno i obuhvatno prikaže svetsku duhovnu baštinu, utisak je da su neke značajne ličnosti izostavljene, a prikazi njihovog opusa svakako bi dodatno obogatili datu zbirku.

To je pre svega Svedenborg, koji je 100 godina pre drugih dao alternativno tumačenje Biblije, kao i već pomenuti učitelji - Gurđijev i Rudolf Štajner.

U ovakvom integrativnom poduhvatu, izbor i ključ primarnih izvora nije jednoznačan, mada ni sasvim fakultativan. Sklop korišćene građe predstavlja skup „alata“, koji treba da odrazi ishodišni domen, univerzalnu duhovnost.

U svakom slučaju, knjiga jeste dosledno obuhvatna, sadržajna i zaokružena, iskušenje i izazov za svakog čitaoca koji je na nekom od duhovnih puteva.

Petar Vujičin

Beograd, mart 2020.

Reč priređivača

Šta je *Metaparadigma*? Reč je o domenu univerzalne duhovnosti, koji svoju predmetnost afirmiše nadvladavanjem u gomilištu svekolikih „paradigmi“.

Kosmička *Kamer-Vibracija* donosi sobom i Informaciju: *Apsolutno Znanje*, čija holografška priroda prožima planove postojanja prisustvom u svakoj tački. Stoga je svako znanje, i ono relativno, neki ekvivalent prvobitne Informacije.

Holografške tačke zemaljskog odraza Proto-znanja su - velike svetske religije, višemilenijske - na geomorfološkom lancu od Himalaja do Male Azije i Alpa. Uz svo meandriranje, tokovi duhovnosti preslikavaju vertikalnu Proto-znanja.

Ipak, iskorak u hipotetički domen univerzalne duhovnosti gotovo bez razlike izaziva prećutno podozrenje među religijama, nekad i grozničavu netrpeljivost. Slepa isključivost ukazuje da svest o zajedničkom korenu sazreva veoma sporo.

Mimo te ukopanosti u interne „univerzalne“ dogme, ažuriranje kvintesencija velikih religija i staza moglo bi unekoliko nadomestiti registar proto-znanja.

Metaparadigma otkriva algoritam civilizacijskog ekvivalenta proto-znanja, tj. sinergijski kôd svetske duhovne baštine u punom opsegu: od drevne Mudrosti i ezoterijskog Znanja, do svetovnih znanja, posebno filozofije i moderne nauke.

Redakcijski postupak primenjuje holografško „kvantovanje“ celine na tačku - sinergija u ključu referenci „na malom prostoru“ daje amalgam metaparadigme s bazom i registrom proto-znanja, uz prohodnost za prosečne pojedince-tragaoce.

Većina ljudi živi u neznanju. Rudimetarni, parcijalni „sistemi znanja“ ostaju civilizacijski sindrom i u modernom dobu. Notorna neuređenost sistema znanja jeste u korenu svih problema, ali tom paradoksu ne poklanja se ozbiljna pažnja.

Predrasuda da status sistema znanja nema značaja za sam civilizacijski proces imlicira njegovo prećutno marginalizovanje. Zapravo, kumulativno gomilište pseudoznanja, poluznanja i notornog neznanja je to što generiše neusklađenost ličnog - kolektivnog sistema znanja, odnosno „zatomljenost“ životnog habitusa.

Promišljanjem domena duhovnosti, knjiga je prilog razabiranju pojedinca u zamršenom spletu duhovnih staza, kao vodič kroz polje univerzalne duhovnosti: 'po vertikali', kao i 'po horizontali'. Saniranje svekolikog Neznanja podrazumeva „resetovanje“ parcijalnih sklopova znanja i izgradnju obuhvatnog sistema Znanja.

Univerzalna duhovnost jeste aksiomatski pojam; nije lak za definisanje, poput pokušaja opisivanja Prirode, Boga ... Objedinjujući princip može se naslutiti, ali ga nije moguće poistovetiti sa religijom, niti sa filozofijom ili naukom.

Danas su nam dostupna doskora skrivena Znanja o kosmogenezi, antropogenezi, istinskoj prirodi i kosmičkoj misiji čoveka. Prosečnom pojedincu ipak izmiče puna recepcija ovih znanja, kako zbog preplavljenosti civilizacijskom stihijom, tako i heterogenosti, voluminoznosti i nepreglednosti same duhovne baštine.

Poput kosmičke zakrivljenosti svetlosti, pojavne oblike svetske duhovnosti karakterišu meandri. Iz nasleđa drevne Mudrosti obrađena su dva magistralna toka indoevropske duhovnosti: Mudrost Orijenta (vedsko nasleđe i budizam) i Zapadni meandri (stari Egipat, Grčka filozofija i sklop avramovskih religija).

Teozofska sinteza ezoterijskih paralela i holističko-holografška paradigma upućuju na zajednički koren svetskih religija. Ovo otvara mogućnost sinergije i komplementarnosti ezoterijskog znanja i dostignuća „svetovne nauke“, oličenih u domenima teorijske fizike, kosmologije, teorije svesti i kulture življenja.

Interne kvintesencije korišćenih izvora, spregnute „na malom prostoru“ uz implicitnu sinergiju, čine poluge ishodišne metaparadigme, koja premošćuje i anticipira puni registar hipotetičko-simboličke univerzalne duhovnosti.

Diferenciran pristup duhovnoj baštini, kroz princip minimalne redakcije, u cilju je očuvanja supstance izvorne građe, bez uobičajene aparature (fusnote...). Ovakav redakcijski postupak vrši kompresiju građe na volumen jedne knjige, gde je grafičko unificiranje stranice praćeno takođe sadržinskim „kvantovanjem“.

Sadržaj

- odabrani odeljci -

I. Deo

Indoevropska duhovnost

Mudrost Orijenta

Vedsko nasleđe

Advaita vedanta

Budizam

Učenje teravade

Zapadni meandri

Egipat i Helada

Teorijska filozofija

Avramovske religije

Judaizam

Hrišćanstvo

Islam

II. Deo

Sinergija protoznanja

Algoritam protoznanja

Ezoterično znanje

Tajna doktrina

Kosmogeneza

Antropogeneza

Ezoterijske paralele

Planovi postojanja

Holistička paradigma

Kosmička evolucija

Svetovno znanje

Moderna filozofija

Moderna nauka

Kosmologija

I Glava

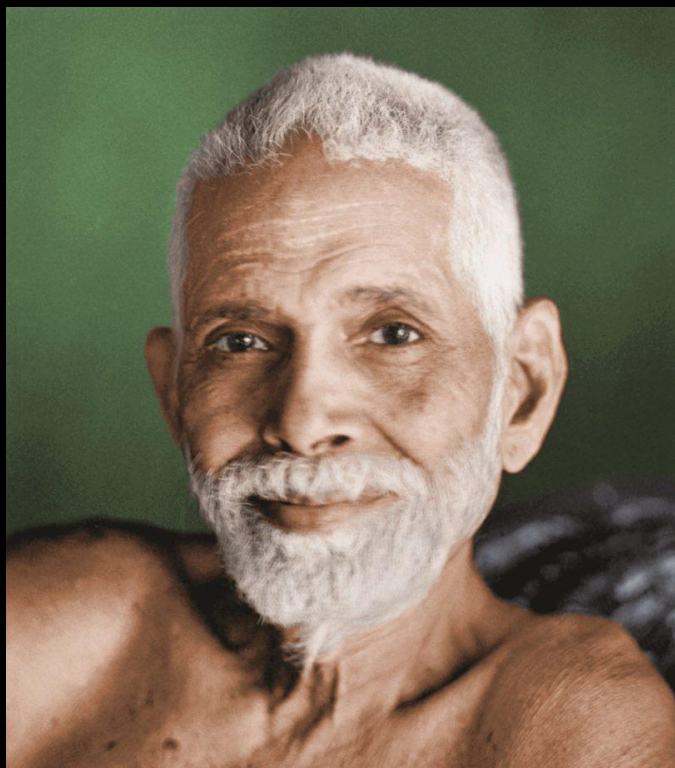
INDOEVROPSKA DUHOVNOST

Mudrost Orijenta

*

Zapadni meandri

Advaita vedanta

Ramana Maharši

Živo advaitsko Učenje

Ajati Siddhanta (Istina o Nepostojanju)

Ljudi veruju da sreća može da se dobije kroz svet. Svet nam je dao samo prolazno, trenutno zadovoljstvo. Priroda zadovoljstva je kratkotrajnost, to je zapravo samo naša reakcija na spoljašnje stvari. Zadovoljstvo i patnja su nerazdvojni saputnici: kad je uskraćeno zadovoljstvo, iskušavamo patnju.

Traganje za srećom započeli smo bez razumevanja njene istinske prirode. Stvarna sreća je nešto trajno, u svoj svojoj svežini i čistoti. I bogati kao i oni siromašni, jednako su srećni kad se domognu stanja dubokog sna.^[2,3]

Želja je uzrok progonstva sreće koja je unutar nas; samo za kratko vreme kad nje nema, okusimo nešto od te sreće. Sama podložnost želji i strahu predstavlja nesreću - sve dok imaju prevlast, nikada nećemo biti srećni.

Za oslobođenje od tih neprijatelja sreće, treba potražiti pomoć Mudraca; jedino on može da postavi tačnu dijagnozu naših nevolja, kao i da rasplete zamršen čvor ispravnog i pogrešnog znanja koje porobljava naše umove.

Mudrac daje dijagnozu: ropstvo željama i strahu, zbog nepoznavanja našeg istinskog Sopstva i pogrešne pretpostavke da je telo ili um: sopstvo. To je *prvobitno neznanje*, iz kojeg izrasta ukupno neznanje koje nas porobljava.

Ramana govori da je uzrok svih naših patnji jedino u nama samima:

Svet, onakav kakav jeste, je u redu; mi smo ti koje treba kriviti zbog pogrešnog načina mišljenja. Treba da pratimo prvobitnu grešku do izvora u našoj podsvesti i iskorenimo je. Tada će sve biti u redu.

„Prvobitno neznanje“ je uzrok poistovećivanja sa svetom relativnosti, posebno sa vlastitim telom, umom itd. Uklanjanje prvobitne greške jedini je efikasan lek za ovo slepilo, sve ostalo su samo ublažavajuća sredstva.

Mudrac govori autoritetom direktnog iskustva Sopstva u sva tri stanja: budnost - spavanje - duboki san. Sopstvo je jedina neosporna stvarnost, dok se u stvarnost svega ostalog, uključujući telo i um, može posumnjati.

Uzrok prvobitnom neznanju je ukorenjena navika misli, uzgajana u umu ponavljanjem pogrešnih akcija i mišljenja. Iz ovog su proizašle brojne vezanosti za stvari, koje onemogućuju Traganje i pronalaženje Sopstva.

Onaj ko je spreman da primi uputstva Mudraca mora da ostavi po strani sva svoja verovanja. Učenik otvorenog uma, lišen ikakvog knjiškog znanja, u boljoj je poziciji od „učenih“, čije umove preplavljaju svetovna znanja.

Sve nagomilano znanje se tiče sveta a ne nas; to nije dovelo do porasta ljudske sreće, naprotiv. Ramana čak sve ovo znanje kvalifikuje kao *neznanje*. Da bi neko spoznao istinu o bilo kojoj stvari, mora prvo da poznaje sebe.

Prava filozofija je objektivna kritika tri predstave: *svet, duša, Bog*. Učenja zasnovana na ovim predstavama, štetna su za uspešno Traganje.

Velika zbrka u svekolikim filozofsko-teološkim raspravama izazvana je ubedenjem da se pitanja sveta, duše i Boga mogu rešavati intelektualnom spekulacijom. Za onoga ko je ostvario Sopstvo, ovi sporovi se okončavaju; pitanja se javljaju onima koji Sopstvo poistovećuju sa telom ili umom.

Instrument za oslobađanje od neznanja je sam um. On mora da se okrene od svega i ustremi na istinsko Sopstvo. Um je prepun predstava - potomstva prvobitnog neznanja, zato moramo da uništimo sve predstave u njemu.

Prvobitno neznanje mora se otkloniti ako želimo pravu sreću, što je moguće jedino - stvarnim iskustvom Sopstva.

Autoritet je sâmo svedočanstvo Mudraca o iskustvu Sopstva, kao jedini pouzdan dokaz o Istinskom Sopstvu i stanju Oslobođenja. Mudrac govori o Sopstvu i o direktnom iskustvu Sopstva ne radi slepog verovanja, već da bismo započeli Traganje i potvrdili ga sopstvenim Iskustvom Sopstva.

Svet

U našem neznanju, jedina prava Stvarnost pojavljuje nam se kao *svet*. Tok uma po navici je okrenut ka svetu, zbog našeg verovanja da je svet stvaran.

Sopstvo jeste istinska Stvarnost koja leži u osnovi sveta; kao jedina nesumnjiva stvarnost koja postoji. Svi vole stanje dubokog sna zadobijeno okretanjem od sveta (pr. „stanje bez ega“), jer u njemu nema ni ega ni sveta.

Smatramo svet stvarnim u smislu u kojem on to zapravo nije. Ostvarenje Sopstva nemoguće je uz ovo pogrešno verovanje. Naše fizičko telo, a nekad i sam um, poistovećujemo sa Sopstvom. U oba slučaja zapadamo u neznanje.

Otkrovenje Sopstva dostiglo bi se sasvim lako, ako se ne bi verovalo da je svet stvaran. Ukoliko nismo spremni da se odrekemo verovanja da je svet stvaran, nikada nećemo biti u prilici da spoznamo stvarno Sopstvo.

Mudrac nam kaže da je svet ujedno i stvaran i nestvaran, i da u tome nema protivrečnosti. Svet je stvaran jer sam počiva na Stvarnosti, tj. Sopstvu, ali i nestvaran - kao pojava Stvarnosti, odvojeno od koje svet ne postoji.

Svet je - *Maja*, iluzorna pojava Stvarnosti, koja omogućuje da se stvarno pojavljuje kao nešto što nije. Pojavnost isključuje stvarnost, i obrnuto (primer konopca i privida zmijske). Sve dok Sopstvo vidimo kao svet, nećemo ga spoznati kao Sopstvo. Pojava Stvarnosti u vidu sveta ne utiče na nju samu, ona nikad nije stvarno postala svet (kao što konopac nije bio zmijska).

Sama Stvarnost je jedna, nedeljiva, nepromenljiva, neokaljana, besformna, bezvremena, besprostorna, dok je naši umovi zamišljaju kao različitost, mnoštvo rastavljeno na fragmente, podložno promeni, zagađeno željama, strahom i žalošću, zatvoreno u forme i ograničeno u vremenu i prostoru.

Škola Vedante koja prihvata ovo učenje zove se *Advaita*. Vrednost učenja jeste u tome što daje sintezu dva drevna učenja: da je Stvarnost materijalni Uzrok sveta, odnosno da ostaje netaknuta, transcendirajući ovu dualnost.

Merilo Stvarnosti poznaju Mudraci. To je zabeleženo u *Bhagavad Giti*:

Postojanje nikada ne pripada nestvarnom,
nepostojanje ne može da pripada Stvarnom.

Ačarja Gaudapada prenosi značenje svetog nasleđa:

Što god nije postojalo ni pre ni posle, ne postoji čak ni sada.

Po Mudracima, strogo filozofska definicija Stvarnosti je:

Stvarnost nije ni u vremenu, ni u prostoru, niti
je ona u vezi sa bilo čim, kao uzrok ili posledica.

Test Stvarnosti je - *nepromenljiva neprekidnost postojanja*; sve ono čije je postojanje zavisno je nestvarno. Ono što je pretrpelo stvarnu promenu nije više isto, kao što su nestvarni predmeti načinjeni od nekog materijala.

Stvarnost nikada ne prolazi kroz stvarnu promenu. Ovu nestvarnu prirodu sveta možemo razumeti pomoću tri analogije:

- kad se prepozna konopac, zmija prestaje da postoji
- opstajanje pojavnosti fatamorgane nije dokaz da je ona stvarna
- upotreba objekata i zadovoljavanje potreba u snu su - iluzija

Mudrac potvrđuje da svet ne postoji sam za sebe:

Svet i um se zajedno pojavljuju i nestaju, ali svet svoju pojavu duguje samom umu. Stvarno je samo Ono u čemu se svet i um pojavljuju i nestaju: ta Stvarnost je jedina beskonačna Svest koja se niti rađa niti umire.

Buđenjem iz stanja dubokog sna bez snova (u kojem je um rastopljen), svet se pojavljuje zajedno sa umom. Svet se doživljava jedino dok um funkcioniše, njega nema u stanju dubokog sna, jer je um zajedno sa egom tada u latenciji.

Jedino pomoću Sopstva um i čula mogu da opažaju. Svet ne vidimo u snu, jer on ne postoji. Svet nije ništa drugo do telo, a telo ništa drugo do um; um nije ništa drugo do Prvobitna Svest, a ona ništa drugo do - Stvarnost.

Smatramo da svet postoji izvan nas, a da smo mi sāmī - telo, ili um u telu. Mislimo da su vreme i prostor stvarni. Sa svetom nastaju vreme i prostor, a kada svet iščezava u snu ili u Stanju bez ega, vreme i prostor nestaju.

Sve to su izrasline „prvobitnog neznanja“. Mislimo da je svet izvan nas, da je on objektivna stvarnost. Objektivnost sveta postoji zapravo samo u umu:

Svet se sastoji od objekata pet čulnih organa, a um postaje svestan svih ovih senzacija putem pet čula. Kako svet može da bude nešto drugo osim um?

Ono što mi opažamo nije sam svet, u čiju se stvarnost sumnja, već pokretna masa senzacija. Ove senzacije nisu spolja, već jedino unutra, odnosno u umu.

Kao dokaz stvarnosti sveta kaže se da dok mi spavamo, drugi ostaju budni, tako da neko uvek vidi svet. Ali, ovi “svedoci” i sami su deo sveta, čija je stvarnost sporna. Da bi se prihvatili, potreban je dokaz da su i oni stvarni; to što su viđeni pre spavanja nema značaj, jer je isti slučaj i sa svetom.

Argument stvarnosti sveta je da ga svi vide na isti način. To je moguće zato što u svima zapravo postoji *jedan* „posmatrač“. Istina je da um sam stvara hipotetički svet svojih pet senzacija, uz projekciju neke „spoljašnjosti“.

Ovo su nesvesni procesi, stoga um ne sumnja u objektivnost sveta. Ova moć samoobmane takođe je uzrok stvaranja sveta snova, koji u snu izgleda stvaran.

Svemu što zamisli um pridaje izgled stvarnosti, zavisno od koncentracije i jasnoće stvorenih mentalnih slika. Različitosti i mnoštvo obeležja su pojavnog sveta; među njima su vreme i prostor, potomstvo prvobitnog neznanja.

Ako nema dokaza da su vreme i prostor objektivne stvarnosti, smešna je tvrdnja da je svet stvaran. U teoriji relativnosti prostor-vreme je jedinstven hipotetički entitet. Ramana naglašava da ni vreme ni prostor nisu stvarni:

Postoje li vreme i prostor odvojeno od osećaja 'ja'? Da smo samo telo, moglo bi se reći da smo u vremenu i prostoru. Ali - da li smo mi telo? Mi smo uvek isti: mi smo ta Stvarnost koja transcendirira vreme i prostor.

Vreme i prostor su mentalne tvorevine: ego stvara vreme i prostor, i u njih smešta telo i svet. U snu ne postoje ni vreme ni prostor:

Ego i um su zapravo jedno te isto; vreme i prostor ne postoje nezavisno od ega. Kada ego nestane u snu, sve to takođe nestaje; kad se probudimo, isklijava ego, govoreći: „Ja sam telo“.

Mudrac kaže da nismo ni telo ni um, već večno 'Ja jesam', koje se poput niti provlači kroz tok misli. 'Ja jesam' nikada ne menja svoju prirodu, koja je samo Sopstvo. Iz zabune zamenjavanja Sopstva za telo, rađa se ego-osećaj.

Treba da odbacimo misli i izdvojimo čisto 'Ja jesam'. Stvarnost je to što postoji u Stanju bez ega; nestvarne su sve stvari koje podrazumevaju vreme.

Ne postoji „rađanje sveta“; ne postoje ni prošlost, ni budućnost, čak ni sadašnjost. Nismo imali prošla rođenja, niti ćemo se rađati u budućnosti. Apsolutna, izvorna Istina koju su doživeli Mudraci izražava se ovako:

Nismo ni sada u telima, niti je smrt stvarna; nema prošlih dela, niti smo počinio deli koje ćemo plodove u budućnosti ubirati.

Misao da se mnoštvo nalazi u prostoru, izdanak je ega. Razlika između spoljašnjosti i unutrašnjosti takođe je nestvarna.

Ja-osećaj ograničen na telo rađa predstave 'ti' i 'on': pojavom osećaja 'ja sam telo', javljaju se predstave 'ti' i 'on'. Kada se Traganjem okonča 'ja' osećaj, nestaju pojmovi 'ti' i 'on'; a to što zablista je istinsko Sopstvo.

Sopstvo transcendiru sve razlike. Nema razlike između dve osobe, postoji samo jedno Sopstvo. Mudrac kaže da je um ono što je beskrajno, a ne svet. Nebo se beskrajno rasprostire u umu, a ne spolja, jer se nalazi svuda.

Ego uzima formu - telo, zamenjuje ga Sopstvom, i tako se ograničava:

Ako Sopstvo ima formu, imaju je i svet i Bog. Ako je Ono bez forme, ko onda može da vidi forme? Da li je prizor drugačiji od oka koje vidi? Stvarno Oko je - Sopstvo: beskonačna Svest, besformna i lišena sveta.

Duša

Većina ljudi veruje da postoji duša, posmatrač objekata čula i mislilac misli koje nastaju u umu. Verujemo da svako telo nastanjuje posebna duša, za koju mislimo da je Sopstvo. Kada kažemo „ja“, mislimo na ovo malo sopstvo, ograničeno na telo i um, smatramo da je ono konačno i da smo „mi“ u ropstvu.

Sva pitanja u vezi Sopstva svode se na jedno: da li je Sopstvo individua ili osoba? Ako nije osoba, tada ne postoji duša, pa ne postoji ni posmatrač.

O stvarnosti ličnosti Ramana govori ovako:

Telo, koje je po sebi inertno, ne kaže 'ja'. Stvarna svest se ne rađa, niti umire. Ali, između ova dva rađa se lažno biće zvano 'ja', koje uzima veličinu i oblik tela. Upravo ovo je um, koji je čvor između svesti i inertnog tela. On je uslovljeno postojanje, ego, ropstvo i suptilno telo. To je prava priroda 'duše'.

Duša nije poseban entitet, ali ima element stvarnosti: to je svetlo svesti iz samog Sopstva, koje doživljavamo kao - 'Ja sam'. Zbog svetla Svesti, ovo biće izgleda svesno, ali je nerazlučivo od tela, koje samo po sebi nije svesno. Zato se ovo malo sopstvo manifestuje u vidu ego-osećaja 'ja sam ovo telo'.

Misao 'ja sam ovo telo' jeste osnovna misao, na koju se nižu sve ostale. Umesto tela, nekad se um poistovećuje sa Sopstvom, kao suptilniji vid tela. Zato je nemoguće razlikovati ego od uma; um je samo proširena forma ega.

Ali, šta je to malo sopstvo? Um i suptilno telo isto su što i hipotetičko malo sopstvo, koje nije ništa drugo do ova tri - um, suptilno telo i ego.

Mudrac nam kaže da je ovo malo sopstvo - hipotetičko biće, utvara uma, sačinjeno od svetla Svesti i tela. Ove dve sasvim različite pojave ovde su pomešane, što rezultira neskladnim bićem zvano „individualna duša“.

Stvarna svest je van vremena, ne rađa se niti umire. Ego-osećaj je nestalan, on se javlja i nestaje. Odvojeno od ego-osećaja ne postoji individualna duša - ona sija za vreme budnosti i u snu, a potopljena je u stanju dubokog sna.

Različiti elementi, Sopstvo i telo, ne mogu se mešati. Telo je nepostojeće, budući da je obična mentalna slika. Stoga, individualna duša u stvarnosti ne postoji. Postoji samo stvarno Sopstvo, čista Svest, koja je izvan vremena.

Zbog svoje sumnjive osnove, život je pun razočaranja. Uslovljeno postojanje zasnovano je na toj individualnoj duši. Sopstvo (koje jeste Stvarnost) nikada nije postalo ograničeno; ono nikada nije postalo duša ili malo sopstvo:

Samo dok traje poistovećenje stvarnog Sopstva sa intelektom,
to Sopstvo se pojavljuje kao individualno i uslovno postojeće.
Ali, u stvarnosti ne postoji takvo biće kao individualna duša.

U Vedanti ne nailazimo ni na jedan svesni entitet sam po sebi, odvojeno od Sopstva. Prihvatanje ega za Sopstvo, upravo zaklanja istinsko Sopstvo.

Ne postoji posmatrač, slušalac, mislilac i spoznavalac, odvojeno od ovog Bića. Nema nikog osim njega, koje vidi, čuje, misli i zna. Ti si To.

Ego je jedini izvor naših životnih iskustava. U svakoj pojedinoj misli postoji faktor “Ja sam”. Ipak, ovo “Ja sam” nije vlasništvo uma, kako nam se čini, pošto u egu ne razlikujemo element stvarnosti od onog što je lažno.

Ja sam je svetlo samog Sopstva. U trijadi: posmatrač - prizor - posmatranje, čin posmatranja nastaje iz svetla Svesti. I u budnosti i u snu, posmatrač i prizor čine celinu, koja se pri spavanju javlja i iščezava istovremeno.

Ukoliko je svet nestvaran, onda je takav i posmatrač, kao nerazdvojni deo sveta. Pošto je individualna duša nestvarna, ne postoji onaj ko opaža svet.

Oblici nastaju samim činom gledanja, oko i viđeni objekat u osnovi su iste stvarnosti; oko vidi grube forme, um vidi suptilne oblike. Ni fizičko oko ni um nemaju sposobnost viđenja; oblici se pojavljuju samo zbog ego - osećaja.

Sopstvo je izvan trijade stanja: budnosti, sna i spavanja. Iluzija stvarnosti opstaje tokom sna; kad se probudimo, vidimo da nije postojao svet, već samo iluzija spoljašnjosti. Um ne postoji u snu, ali *mi* u njemu i dalje postojimo.

Ega nema u dubokom snu, već samo u budnom stanju i snovima. Pri buđenju, uz opažanje tela, u isto vreme rađa se i misao „Ja sam ovo telo“.

Za telo se misli da je sopstvo, tj. njegovo prebivalište. Za ostale objekte misli se da su ne-sopstvo. Kada se zaspi, telo i ego nestaju, a sa njima i svet. Ego ograničava Sopstvo na jedno od brojnih tela, svojih tvorevina.

Ropstvo jeste nerazdvojni deo ego-osećaja; sam ego predstavlja ropstvo. Većini ljudi ego je drag, pošto misle da su i sami ego, i stoga ne žele da ga izgube. Postavlja se pitanje preživljavanja duše u Oslobođenju, ali ako se učenje razume, ova pitanja se neće pojaviti. Ego je taj koji postavlja pitanja.

Dok ego-osećaj opstaje, pojavnost sveta je neizbežna. Sledstveno, sve dok neko vidi svet, ne može a da zamenjuje telo za Sopstvo. Mudrac kaže:

Sa pojavom ega javlja se i ceo svet; kad ega nema, ništa ne postoji.

Zato je Traganje za Sopstvom pomoću pitanja „Ko je ovaj ego?“ ili „Odakle ego nastaje?“, način da se oslobodimo celog sveta.

Ceo svet je u egu, nije ništa drugo do ego. U Stanju Oslobođenja ne postoji svet: bilo od stvari, bića ili misli. Svako ko misli da su razlike stvarne, ukoliko razlikuje sebe od Istine, biće žrtva straha i umiraće uvek iznova.

Mudrac potvrđuje prestanak pojave sveta po Oslobođenju:

Ovo je duboka tajna koja je vrhovna suština celokupne Vedante: kada ego umre, a stvarno se Sopstvo spozna kao Jedina stvarnost, tada preostaje jedino to stvarno Sopstvo, koje je čista Svest.

Učenje Gite nam kaže da svet ne može da postoji:

Sva bića prebivaju u Meni. Ja ne prebivam u njima. (Uistinu) ni ona ne prebivaju u Meni. Takva je moja božanska Maja!

Iako jeste uzrok greha, ego je istovremeno ključ za pronalaženje Sopstva. Mi nismo ego; mi smo To iz čega se ego rađa. Ako pronađemo taj Izvor, naći ćemo ne samo Sopstvo, već i Stvarnost koja je u osnovi pojavnog sveta.

Bog

Ideja Boga u Advaiti srodna je ideji sveta i duše. Postoji opšta dogma da se duše razlikuju od Boga. Vernici misle da je sopstvo određena vrsta uma.

Kao sveukupnost objekata, svet je besvestan i suprotnost je Bogu, koji je beskonačna svest. Kao konačna, duša je suprotnost beskonačnom Bogu. Tako je Bog deo para suprotnosti, kao i trojstva: mislilac - objekat - čin mišljenja.

Ali, sva dvojstva i trojstva moramo da odbacimo u celini, jer postoje samo u carstvu neznanja, na temelju ega. Prema tome, Bog nije objektivna stvarnost:

Trojstva i parovi suprotnosti nastaju oslanjajući se na ego-osećaj.

Ako neko zaroni u Srce, ispitujući u Traganju: "Ko sam ja?", i spozna Istinu o tome (Sopstvo), sva trojstva i dvojstva će se potpuno nestati.

Mudraci nam kažu da u Stanju bez ega Bog ne postoji odvojeno od Sopstva. Istina o Bogu je da on jeste stvarno Sopstvo - Čista Svest. Kao takav, on nije ličnost, i nije povezan sa svetom bića i stvari ni na koji način.

Da je Stvarnost povezana sa bilo čim, ne bi bila Stvarnost. Jedinstvo Boga i stvarnog Sopstva upravo se naglašava u Advaiti. Bog, kakav zaista jeste, bezimen je i bez atributa. Sa atributima, bi bio relativan i stoga nestvaran.

Ovo je konačna istina o Bogu, koju su otkrili Mudraci. To izaziva teškoću u opisu stvaranja: Stvarnost je nešto drugo od potrebe učenja o poreklu sveta.

Da je dualnost stvarna, nedualnost bi bila nemoguća. Da je nedualnost ishod Traganja, bila bi nestvarna. Konačni uzrok ne može prozvesti beskonačnu posledicu. Neznanje postoji koliko i njegove posledice: svet, duša i Bog.

Neznanje, kao poreklo celokupne kreacije, zapravo ne postoji čak ni sada. Sopstvo je Jedno bez drugog - i sada. Ako Stvarnost nije podložna promeni, ona nije delotvorni uzrok sveta. Egoistični um je slični odblesak Sopstva. Onaj ko sebe doživljava kao ličnost i Boga mora predstavljati kao ličnost.

Stanje bez ega

Stanje Oslobođenja opisuje se kao „Stanje bez ega“, tj. kao Stanje Spoznaje ili Prosvetljenja, Blaženstva, Savršenstva, Mira i kao *Prirodno Stanje*.

Sumnja se - da li je to Stanje potpunog ništavila, tj. izumiranja sopstva? To potiče od slepog poistovećivanja sa egom. Mudrac nam kaže da Sopstvo postoji, drugačije i daleko veće od ega, i da Ono preživljava smrt ega.

Druga sumnja tiče se nedoumice - da li je ovo Stanje poželjno? Njegovo dejstvo se intuitivno doživljava. Mudrac je najbolji primer Stanja bez ega. U njegovoj blizini, mnogi su osetili misteriozni uticaj koji iz njega zrači.

Ego je zapravo izvor sumnji, pomoću njih odlaže dan sopstvenog uništenja. Otkrivanje stvarnog Sopstva odgovor je na sva pitanja, koja se svode na jedno: Ko sam ja? To je Traganje za Sopstvom, kojim se zadobija Stanje bez ega.

Upanišadsko nasleđe prenosi isti smisao:

Kada se vidi Vrhovno biće, čvor želja u Srcu je presečen,
sve sumnje su raspršene, a sve posledice dela poništene.

U Stanju bez ega Sopstvo se ispoljava u svojoj stvarnoj prirodi. O tome postoje svedočanstva loze Mudraca: „Onaj ko nađe Sopstvo, skriveno u Srcu, uživaće u istinskoj sreći koja pruža istovremeno ispunjenje svih želja“.

Nepomućeno, potpuno i bezvremeno blaženstvo Stanja bez ega nastaje zato što boravkom u tom stanju ego (koren svih želja) biva zauvek uništen.

Može li svet da nastane iz jednog običnog ništa? Pošto smo ubeđeni da stvari koje vidimo postoje, mora da postoji i Svest. Beskonačna Svest je stvarnost koja leži ne samo u osnovi sveta stvari, već i sveta ličnosti.

Mi jesmo svesni nekakvog sopstva, ali ga zamenjujemo sa egom. Istinu o Sopstvu daje nam Mudrac - da je ono čista beskonačna Svest u Stanju bez ega. Svakodnevno iskustvo potvrđuje učenje - niko ne poriče svoje postojanje.

U sva tri osnovna stanja - budnom stanju, snevanju i dubokom snu bez snova - svesnost stvarnog Sopstva zasenjena je ograničenjima ega:

Svetlost Sopstva tako beznadno zamagljuje plan uma, da samo u Stanju bez ega, koje je negiranje sva tri stanja, Ono sija kakvo zaista jeste.

U dubokom snu ne postoje ni telo, ni um, ni ego - ali, kolikogod je moguće, sigurni smo da mi sami opstajemo u snu. Ovakav osećaj neprekidnosti naše sopstvenosti održava se zapravo putem opstajanja samog stvarnog Sopstva.

Kada neko vidi svet, vidi i svoje telo, ali budno sopstvo nije konačno biće kakvim ga intelekt predstavlja. *Ceo svet* je naše telo: tvorevina i projekcija egoističnog uma; čitava ova kreacija naziva se „Sve-Čovek“ (*Vaishnavara*).

Valja prihvatiti shvatanje da smo mi sami ceo svet, ili ga odbaciti u celini, kao iluziju. Iako smo u snovima bestelesni, i dalje vidimo nekakav svet. "Telo" nije samo ovo fizičko telo, već i druga tela finije strukture.

Postoji pet tela tj. omotača koji zaklanjaju stvarno Sopstvo. Sve dok je tu makar jedno od njih, sopstvo nije bestelesno i vidi svet koji odgovara nekom od omotača. Uvek kada se vidi svet, ego ima neko od svojih tela: u stanju sna, suptilno telo postaje svet snova (suptilnim telom putuje se i u drugi svet).

Istinska budnost je Stanje bez ega; to je buđenje iz neznanja i slepila našeg „budnog stanja“. Grešimo u shvatanju da je duboki san potpuno lišen svesti:

Ovo kažeš tek nakon buđenja, a ne dok spavaš. To što u tebi sada govori da je spavanje nesvesnost, je tvoj um. Stanje dubokog sna je izvan uma.

Um iz budnog stanja ne može da daje sud o spavanju. Sreće iz spavanja seća se onaj ko je sreću iskusio. Postoji neko sopstvo koje neprekidno traje tokom spavanja. Spavanje pokazuje da Sopstvo može da postoji bez tela i uma.

To sopstvo nije duša, već stvarno Sopstvo. Pošto u dubokom snu nema tela, ne postoji ni ego-osećaj. Spavanje je vrlo slično Stanju bez ega, mada postoji bitna razlika. Za vreme spavanja sreća nastaje upravo zbog lišenosti ega.

Odsustvo ega tokom spavanja ne umanjuje sreću koja se uživa. Tri stanja razlikuju se od Stanja bez ega, jer u njima postoje telo i omotači koji skrivaju i ograničavaju Sopstvo. Razlikujemo tri tela, tj. pet omotača:

- 1) Fizičko telo (*Anamaya*), 2) Suptilno telo, sa svoja 3 omotača: *Pranamaya*, vitalna energija, *Manomaya* (čula, misli), *Vigjanamaya* (za odlučivanje)
- 3) Kauzalno telo (*Anandamaya*) - neznanje, ego i um u formi semena

Omotače i tela ne treba smatrati stvarnim; 'ispravno Znanje' je otpadanje omotača, spoznajom nepostojanja tj. iluzije nastale na osnovu ego-osećaja.

Stanje bez ega predstavlja Stvarnost tj. *Sat* (ono što jeste), takođe i *Chit*, Svest. Ništa nije stvarno, ako ne postoji samo po sebi i ako nema svest.

Mudrac kaže da je svet mentalne prirode; kad omotači otpadnu, Sopstvo ostaje kao čista Svest. Izvor odakle um prima svest je Prvobitna Svest.

Svest nije običan atribut Sopstva; njegova priroda javlja se kao 'Ja sam', zajednički činilac misli i opažanja. Jedino Svest postoji; stvarnost je stvarna samo zato što je Svest. Vrhovna Svest stvorila je tela stvorenjima i udahnila im dušu (ovo se ne shvata kao nešto što se stvarno odigralo).

Da se stvaranje zaista odigralo, stvarnost bi bila rasparčana:

Stvarnost nije podeljena, niti je ograničena. Tako samo izgleda. Poistovećenjem Stvarnosti sa omotačima, um uzrokuje pojavu delova. Ali, um je odvojen od Sopstva; on je misteriozna sposobnost Sopstva, stvara privid mnoštva. Sa umom se javlja trojstvo: Bog, duša i svet.

U metafizici Advaita to je poznato kao Ađati Sidanta (*Ajati Siddantha*) ili „Istina o Nepostojanju“. Jasno izricanje ovog Učenja glasi ovako:

Ne postoji Stvaranje, ni uništenje. Ne postoji onaj ko je u ropstvu, ili žudi za Oslobođenjem, niti je iko dostigao to Stanje. Ne postoji um, telo ni svet, ni bilo ko nazvan 'duša'. Postoji samo ta čista, tiha, nepromenljiva, nenastala Stvarnost, bez drugog.

Bog je lišen ega: On je jedina Stvarnost koja je Sopstvo svega. Stanje bez ega predstavlja bezličnost, Postojanje u svojoj punini. Ovo Postojanje um pretvara u trojstvo - Postojanje plus razlike čini svet, Postojanje plus individualnost je duša, Postojanje plus ideja o sveukupnosti je - „Bog“.

Postojanje transcendiraju sve koncepte, uključujući ovaj o Bogu. Pošto se koristi ime „Bog“, koncept Boga ne može biti istinit. Ramana ukazuje na misterioznu rečenicu iz Biblije, gde Bog odaje tajnu Sopstvene Prirode:

JA SAM TO JA JESAM (jedina rečenica u Bibliji sa velikim slovima)

Sopstvo je Stvarna Svest, kojoj se samo pripisuju imena i forme:

Stvarno je jedino Sopstvo koje je Svest, i ništa više. Sve takozvano raznoliko znanje je samo neznanje. Ovo neznanje je nestvarno, budući da ne postoji samo po sebi, odvojeno od Svesti koja je Sopstvo.

Sopstvo koje je jedina Stvarnost, ne može biti objekat znanja. Sopstvo nikada nije ni znano ni neznan. Mudrac ne poznaje Sopstvo - on *jeste* Sopstvo. „Poznavanje Sopstva“ zapravo je bivanje bez ega, kao Sopstvo.

Sopstvo je besmrtna, samopostojeća Stvarnost. Sreća je suština prirode Sopstva, kao Postojanje i Svest. Stoga je Stanje bez ega van svakog poređenja sa svetom relativnosti. Ne biti svestan stvari i misli je *sreća*; jer tada smo Sopstvo. Sreća predstavlja samo vraćanje uma na svoj Izvor, Sopstvo.

Intelekt želi most između sveta koji znamo i Sopstva, ali takav most ne postoji, niti ga iko može izgraditi. Činjenica je da su Svet i Stvarnost negacije jedno drugog. Stanje Oslobođenja je izvan intelekta i izvan govora.

Tišina je govor Sopstva i savršeno učenje. Onaj ko priča o Njemu, nije Ga video; ko Ga je video, ne priča. Oslobođenje je nestajanje uma i želja:

Kada iščeznu sve želje koje preplavljaju Srce, ono što je smrtno postaje besmrtno. Tog trenutka ono postaje Brahman.

I drevno nasleđe i Mudraci kažu da Stvarnost prebiva u Srcu. Isus je mislio isto kada kaže: „Kraljevstvo Nebesko je u vama“. Sopstvo je otuda, u nekom smislu - Sve. Jedino je Sopstvo veliko; sve ostalo je beskonačno malo.

Ljudi se plaše neustrašivosti, koja znači odsustvo ega; strahuju da će, ako izgube ego, i sami prestati da postoje. Međutim, simptomatično je da se niko ne plaši odlaska na spavanje, iako u stanju dubokog sna ego iščezava.

Prirodno Stanje razlikuje se od raznih vrsta transa. „Trans bez misli“ (*Nirvikalpa Samadhi*) je najviši. Jogički trans naziva se: *Kevala Nirvikalpa Samadhi*, a Prirodno Stanje zove se „Sahađa“ (*Sahaja Nirvikalpa Samadhi*).

Mudrac je zadobio Prirodno Stanje, on ne može ponovo biti vezan. Jogijev um u Samadiju je uronjen u Svetlo Sopstva, ali nije oslobođen. Zašto ego ponovo oživljava posle buđenja? U spavanju, prvobitno neznanje tj. kauzalno telo se ne rastapa: u njemu se utapaju ego i um, u formi semena (do buđenja).

Pošto je um postigao spokojstvo, u snu postoji sreća. Ipak, ova sreća se ne može porediti sa istinskom srećom pri postizanju Stanja bez ega.

U Stanju bez ega Mudrac postaje jedno sa Stvarnošću. Mirno, bezvremeno Stanje Mudraca zvano „Budno Spavanje“, za koje se kaže da je Četvrto Stanje, jedino je Stvarno (ostala tri su lažne pojave). Prirodno Stanje kao Budno Spavanje je istinska Budnost, a ne san koji pogrešno zovu „budnost“.

Ono što je Dan za Mudraca, Noć je za neznalice. Ali, Mudračev san nema početak a ni kraj, pošto je vreme nestvarno:

Jedino čovek uzvišenog uma je istinski rođen - u Izvoru svog Bića, Vrhovnoj Stvarnosti, Tragajući putem ispitivanja - „Odakle potičem?“.

On se rodio jednom za svagda. Taj Gospodar mudrosti je večito mlad.

Postojanje tlačeno egom jedina je smrt koja postoji i drži nas u izgnanstvu iz istinskog života (Sopstva). Mudrac je najubedljiviji dokaz Prirodnog Stanja, uz njega možemo da osetimo veličinu i slavu stvarnog Sopstva.

Sopstvo je ispunjenje svih želja i poništavanje svih strahova. O žudnji za sticanjem moći zvanih *sidhi*, Mudrac kaže:

Istinski sidhi je naše Prirodno Stanje, u kojem smo stvarno Sopstvo, koje zadobijamo postajući svesni tog Sopstva, koje već jesmo. Ostali sidhiji su poput onih koji se stiču u snu.

Da li išta zadobijeno u snu ostaje stvarno nakon buđenja?

Ne postoji potreba da postajemo Sopstvo, ni da ga zadobijamo; mi *jesmo* uvek Sopstvo; nikada nismo nešto drugo do Ono. Mudrac nije svestan da je postao slobodan. I ropstvo i sloboda su relativni - oba su nestvarni.

O poistovećenju sa relativnim, prividnim predstavama Mudrac kaže:

Ako se pojavi misao 'ja sam vezan', javlja se i misao o Oslobođenju. Kada putem Traganja 'Ko sam ja koji je zarobljen?', preostane jedino večno slobodno, mlado i besmrtno stvarno Sopstvo, može li tada da se pojavi misao o ropstvu? Ako se ta misao ne pojavi, može li onda misao o Oslobođenju da se pojavi onome ko je završio sa delima?

Oslobođenje bi došlo ovde i sada, samo kada bismo izgubili ego.

Mudrac, koji je bez ega, ne vidi ništa od onoga što nama izgleda stvarno. Ono što postaje univerzum zapravo je Maja, misteriozna moć.

Istinsko Sopstvo nije samo po sebi uzrok raznolikosti.

Pošto vidimo svet, znači da postoji Vrhovno Biće, iz čije moći iluzije sve ovo postaje. (O tome se ne raspravlja.)

Sva četiri stanja, naime, prizori koji se sastoje od imena i formi, platno na kojem se odslikavaju, svetlo i gledalac, ne razlikuju se od Njega, stvarnog Sopstva u Srcu.

Iako pripada Sopstvu, Maja je isto što i um, tj. ego. Iz njih nastaju lažni entiteti, uključujući individualnu dušu. To je razlog što je ona nestvarna. Stoga lažna pojavnost traje samo dok se ego-osećaj nastavlja.

Traganje, Mudrac, predanost

Moramo da se oslobodimo ega - to je jedino u čemu se sve religije slažu:

Gde ego ne izranja, tamo smo To. Ali, kako dostići tu savršenu slobodu od ega, ako um ne zaroni u svoj Izvor? Kako da ostvarimo svoje Prirodno Stanje, u kojem smo To, ako ego ne umre?

Direktan metod je onaj kojim podučava Mudrac, ostali samo pripremaju um za pravi metod. Ego ne može da savlada onaj ko za njega misli da je stvaran.

Tragaoci za Oslobodenjem spoznaju da je ego samo senka Sopstva; ono što moraju da urade jeste da se okrenu od njega prema Sopstvu, čija je on senka.

Najpre u ego-osećanju valja razdvojiti stvarno od nestvarnog, jer ego sadrži svetlo Svesti koje se ispoljava kao 'Ja sam', i koje je ključ za pronalaženje stvarnog Sopstva. Moramo da odbacimo nestvaran deo - tela sa omotačima.

Ovo 'Ja sam' je istina o Meni; sve ostalo nije Ja. Takvom analizom dobijamo intelektualno shvatanje istine o Sopstvu. Ono što treba iskusiti jeste konkretno prisustvo Sopstva. Metod da prekinemo začarani krug tri stanja je Traganje za Sopstvom. Upanišadsko nasleđe kaže da Sopstvo moramo tražiti.

Tradicionalni metod ima tri faze: najpre iz drevnog nasleđa saznajemo istinu o Sopstvu, sledi razmišljanje o jedinstvu Sopstva i Vrhunskog bića uz spoznaju istine 'Ja sam To', i najzad puna koncentracija na misao 'Ja sam to'. Tek tada će se stvarno Sopstvo razotkriti, a neznanje i ropstvo prestati.

Mudrac sa Arunačale podučava *direktnom* metodu Traganja. Za njega je potreban dobar instrument: snažan um. Ovakav direktan metod podrazumeva uranjanje u Srce, odnosno traganje za Izvorom iz kojeg potiče 'Ja sam'.

U direktnom metodu treba samo pratiti trag ega - tragajući za sopstvenom stvarnošću, ego sam od sebe iščezava. Meditacijama koje polaze od relativne stvarnosti i izvode se uz osetno angažovanje uma, ego se i dalje zadržava.

Direktno Traganje je usmeravanje energije tela i uma u jedan tok: odlučno traženje odgovora na pitanje „Ko sam ja?“, „Odakle potičem?“ ili „Šta je istina o meni?“. Direktan metod Traganja opisuje se kao *spavanje na oprezu*. To je jedini siguran put da se prekine začarani krug tri relativna stanja.

Direktno Traganje uključuje u sebi sve četiri klasične Joge: *Raja*, *Bhakti*, *Karma* i *Jnana Yogu* - i zato ga Ramana naziva: *Maha Yoga* (Velika Joga).

Kao što neko zaroni u jezero, i tragalac treba da zaroni u Srce, rešen da pronade odakle izvire ego-osećaj. Tragalac može biti siguran u uspeh. Misteriozna sila tada iznutra obuzima um i odvodi ga direktno u Srce.

Traganje zahteva predanost i odricanje, što donosi pročišćavanje uma i koncentrisano usmeravanje ka cilju. Dok su energije ujedinjene sa telom, um ne može da se okrene i zaroni u izvor. Čvrsta rešenost sakuplja energije iz tela i sjedinjuje ih sa umom, omogućujući mu tako da zaroni u Srce.

Svaka misao koja se pojavi i savlada, povećava snagu uma. Istrajavanjem u Traganju, unutrašnja snaga obuzima um; tada se do Srca brzo stiže: um biva sveden na stanje čiste Svesti. U stanju čiste Svesti, um počinje da sija kao besformno „Ja“, što označava kraj postojanja ego-forme 'Ja sam telo'.

Asketizam nije nužan za Traganje; predanost Sopstvu moguće je uskladiti i sa svetovnim življenjem. Uz aktivno Traganje, um i čula posao obavljaju automatski. Sledstveno, um je taj koji treba da se uskladi sa predanošću.

Advaita ima za cilj da rastopi ego i osnaži predanost. Čovek promišlja o Istini o Nedualnosti, ali ne treba da učenje primenjuje na svoja dela: životne aktivnosti valja ograničiti, kako bi ego imao što manje prostora.

Dok smo u neznanju, advaitsko delanje je nemoguće sprovesti jer bi akciju sprovodio neprijatelj, ego. Biti zaista jedno sa Guruom, znači biti bez ega.

Tragalac koji je odbacio ego i našao Sopstvo (postao Mudrac), zapravo nije individua, kako može da izgleda nezrelim učenicima i ostatku sveta.

Mudrac je u isto vreme i izvan i (prividno) - unutar relativnosti. To su naizgled protivrečna stanja: relativnost i Stvarnost su negacija jedna druge.

Mudrac oslobođen za života naziva se *Divan-Mukta*, a kada njegovo telo umre, on postiže stanje *Videha-Mukta*, odnosno bestelesno Oslobođenje.

Mudrac nam govori da postoji samo jedna vrsta Oslobođenja - Stanje bez ega. Pošto svet ne postoji bez ega, Mudrac je zapravo bestelesan: njegovo kauzalno telo je rastopljeno, on predstavlja sâmo stvarno Sopstvo. Mudrac zapravo nije ni na koji način povezan sa preživelim suptilnim i grubim telom.

Za Mudraca ne postoji ništa osim Sopstva: ne postoji ni telo, ni um, ni svet, niti druge osobe. Za njega, sva tri „tela“ su nepostojeća. On čak ne prihvata da su ona postojala ranije. Apsolutna istina o Oslobođenju je da je bestelesno i lišeno sveta. Oslobođenje je stanje u kome Istina jedina sija.

Stoga, *divan-mukta* nije osoba, mada mu se zbog pomenute dualne uloge pripisuje individualnost. Drevno nasleđe smatra da telo Mudraca podleže zakonu Karme: dok živi, na njega će delovati posledice prethodnih akcija.

Mudrac se neće ponovo rađati, niti će odlaziti u druge sveteve. On se uvek nalazi u blaženstvu Prirodnog Stanja (*Sahađa Samadi*), koje ne ometa telesne aktivnosti. Može se reći da je on svestan Sopstva, a takođe i sveta. Mudrac jede, spava i živi kao i drugi ljudi; može da čuje i da odgovara na pitanja.

Da ne postoji *Sahađa Stanje*, ne bi imalo ko da saopšti izvorno učenje o Sopstvu kao i metodu za njegovo pronalaženje. Naime, one vrste Mudraca koje postižu bestelesno Iskustvo Sopstva, prestaju da se telesno pojavljuju.

Tako se učenje svetog nasleđa iznova potvrđuje. Postoji neprekinuta loza Mudraca; ovu misiju ispunjavao je i Šri Ramana. Za prepoznavanje Mudraca, treba biti poklonik stvarnog Sopstva; njega Mudrac istinski privlači.

Suštinsko učenje Mudraca je - *Ađati Sidanta*, Istina o Nepostojanju.

Stvarnost nikada nije postala trojstvo, koje je kreacija egoističnog uma.

U sva tri osnovna stanja - budnom stanju, snevanju i dubokom snu bez snova - svesnost stvarnog Sopstva zasjenjena je ograničenjima ega:

Svetlost Sopstva tako beznadno zamagljuje plan uma, da samo u Stanju bez ega, koje je negiranje sva tri stanja, Ono sija kakvo zaista jeste.

U dubokom snu ne postoje ni telo, ni um, ni ego - ali, kolikogod je moguće, sigurni smo da mi sami opstajemo u snu. Ovakav osećaj neprekidnosti naše sopstvenosti održava se zapravo putem opstajanja samog stvarnog Sopstva.

Kada neko vidi svet, vidi i svoje telo, ali budno sopstvo nije konačno biće kakvim ga intelekt predstavlja. *Ceo svet* je naše telo: tvorevina i projekcija egoističnog uma; čitava ova kreacija naziva se „Sve-Čovek“ (*Vaishnavara*).

Valja prihvatiti shvatanje da smo mi sami ceo svet, ili ga odbaciti u celini, kao iluziju. Iako smo u snovima bestelesni, i dalje vidimo nekakav svet. "Telo" nije samo ovo fizičko telo, već i druga tela finije strukture.

Postoji pet tela tj. omotača koji zaklanjaju stvarno Sopstvo. Sve dok je tu makar jedno od njih, sopstvo nije bestelesno i vidi svet koji odgovara nekom od omotača. Uvek kada se vidi svet, ego ima neko od svojih tela: u stanju sna, suptilno telo postaje svet snova (suptilnim telom putuje se i u drugi svet).

Istinska budnost je Stanje bez ega; to je buđenje iz neznanja i slepila našeg „budnog stanja“. Grešimo u shvatanju da je duboki san potpuno lišen svesti:

Ovo kažeš tek nakon buđenja, a ne dok spavaš. To što u tebi sada govori da je spavanje nesvesnost, je tvoj um. Stanje dubokog sna je izvan uma.

Um iz budnog stanja ne može da daje sud o spavanju. Sreće iz spavanja seća se onaj ko je sreću iskusio. Postoji neko sopstvo koje neprekidno traje tokom spavanja. Spavanje pokazuje da Sopstvo može da postoji bez tela i uma.

To sopstvo nije duša, već stvarno Sopstvo. Pošto u dubokom snu nema tela, ne postoji ni ego-osećaj. Spavanje je vrlo slično Stanju bez ega, mada postoji bitna razlika. Za vreme spavanja sreća nastaje upravo zbog lišenosti ega.

Za većinu ljudi, direktan metod Traganja za Sopstvom ostaje van domašaja. Glavnu prepreku čine razne vezanosti uma za objekte, i grube i suptilne. Mentalni ožiljci i prikrivene navike reagovanja nazivaju se *vasane*. One se stiču kroz kontakt uma sa različitim objektima i povlače um prema svetu.

Na putu Traganja, postoje velike razlike među učenicima: dok kod nekih neznanje brzo sagori, drugi moraju da istrajavaju u Traganju. Za pouzdano napredovanje ka cilju preporučuje se *predanost* Bogu. Predanost donosi korist čak i grešnim ljudima; oni postaju dobri i na kraju stižu do cilja.

Predanost podrazumeva određenu odsutnost ega; treba posvetiti pažnju poboljšanju karaktera i urediti ponašanje. Onaj ko želi da pronade Istinu mora se kloniti loših dela, obuzdati strasti i dostići mentalni sklad.

Ponizna pravičnost ključna je na putu do cilja - sama predanost nam je primerena. Bog ne naređuje da ga volimo, volimo ga jer ne možemo drugačije.

Sve dok se ego ne izgubi, postoji svrha predanosti. Dok postoji dualnost, postoji Bog i obožavalac; dok postoji podeljenost (*vibakti*), mora da postoji i predanost (*bakti*); sve dok postoji odvojenost (*viyoga*), mora postojati metod ponovnog sjedinjenja (*yoga*). Kad se Bog dostigne, više nema dualnosti.

Predanost i Traganje su isto; Mudrac kaže „Bog je stvaran koliko si i ti“. Bog je misao koju Sopstvo misli o sebi; On jeste zaista jedno sa Sopstvom. Bog koji je stvarno Sopstvo, boravi u srcu obožavaoca, on je izvor Milosti, kako za onog koji zna da je On stvarno Sopstvo, tako i za one koji ne znaju.

Bez Milosti nije moguće postići Oslobođenje. Napori konačnih bića ne mogu da proizvedu beskonačan rezultat. Za one hendikepirane slabošću, put predanosti je najprimereniji, kako bi Milošću zadobili Stanje bez ega.

Obožavalac advaitiske vere slavi Boga kao Sopstvo u Srcu dajući mu svu svoju ljubav, dok mu dualisti daju samo deo. Veličina Boga je u relativnosti (*Maya*), ali priroda Boga kao Sopstva je apsolutna Istina i nadilazi Maju.

Predanost je spontano okretanje uma ka Bogu. Svetac se moli za još veću predanost, kao cilj sam po sebi. Predanost nekad sazreva u mističnu ljubav, sličnu Stanju bez ega. Kad je ljubav savršena, Svetac postaje *Mudrac*.

Neznalice gaje predanost sa osećanjem da su različiti od Boga; oni služe gospodaru da zadobiju Milost, što egu daje svežu snagu. Zreli obožavalac zna da će snaga Milosti istopiti prividnu razliku, on ne brine o egu.

Cilj obožavaoca je da uspostavi lični odnos sa Bogom, da ga vidi. Sve dok egoizam opstaje, Bog ne može da se vidi kakav zaista jeste. Videti Ga kakav zaista jeste, upravo je - *biti On*, tj. boraviti u Stanju bez ega.

Obožavalac na kraju, Božjom Milošću, stiže do tog stanja. Cilj Traganja dostiže se samopredajom, uz razumevanje delovanja Milosti, kojom Bog sebi privlači duše. Staza Traganja ostvaruje se u tri stupnja:

Istina se najpre javlja kao Bog, koji je daleko. Predanošću Bogu pojavljuje se Guru, koji govori o Sopstvu, i manifestuje se najviša Milost, uz iskustvo Sopstva u Stanju bez ega.

Samopredaja je uslov za savršen protok Milosti. Onaj ko se predao, ne treba da brine zbog svojih prošlih dela. Milost otklanja omotače, nakon čega ostaje jedino stvarno Sopstvo. Milost je jedina moć dobrog.

Onaj ko želi da sačuva svoju odvojenost kao individua, ne može istinski da se preda. Samopredaja mora da bude bezrezervna i безусловna:

Sve što treba učiniti jeste predati se svom Izvoru. Nema potrebe za nazivanjem Izvora Bogom i mišljenjem da se On nalazi negde spolja. Čovekov Izvor je unutar njega samog. Tom Izvoru treba se predati.

Treba tragati za Izvorom i snagom samog Traganja uroniti u njega. Ako ego uroni u svoj Izvor, on više ne postoji, nema individualnosti, tragalac postaje jedno sa Izvorom. Ovaj gubitak individualnosti, koja čak ni sada zapravo ne postoji, jeste: predanost, mudrost i Traganje.